

Մանկական «Ծտի պսակ» երաժշտաժիսական ներկայացում

Մաներից երկուսը ծտերի տիկնիկներով խաղում են, մեկի տիկնիկը տղա է, մյուսինն՝ աղջիկ: Նրանցից մեկը մյուսին հարցնում է.

- Քո տիկնիկի անունն ի՞նչ է:
- Ծըլվըլիկ, բա քոնի՞ անունն ինչ է:
- Ճըլվըլիկ:
- Կգա՞ս ծտի պսակ խաղանք:
- Կգամ, արի խաղանք:

Միասին երգում են.

Պսակ-պսակ, տիկնի պսակ,
Էկեք խաղանք տիկնի պսակ,
Տիրնանինե, տիրնանինե,
Զուռնի ձենը գեղով մին է...

Մասնակիցները բաժանվում են երեք խմբի՝ նվագաձուներ, հարսնացուի կողմի խնամիներ, տղայի կողմի խնամիներ:

Խնամիները կանգնում են իրար դիմաց ու երգում.

Այլիհո՛

- Էկանք, էկանք, այլիհո՛,
- Ինչու՞ եկաք, այլիհո՛,
- Աղջկատեսի, այլիհո՛,
- Աղջիկ չունենք, այլիհո՛,
- Տեսել ենք, տեսել, այլիհո՛,
- Որտե՞ղ եք տեսել, այլիհո՛,
- Ձեր այգու մեջ, այլիհո՛,
- Ի՞նչ էր անում, այլիհո՛,
- Թե՛լ էր մանում, այլիհո՛,

- Ի՞նչ կար գլխին, այլիհո՛ւ,
- Կապույտ լաշակ, այլիհո՛ւ,
- Ի՞նչ կար մեջքին, այլիհո՛ւ,
- Արծաթ գոտի, այլիհո՛ւ,
- Ի՞նչ կար ոտին, այլիհո՛ւ,
- Կարմիր մաշիկ, այլիհո՛ւ,
- Բա ո՞նց եկաք, այլիհո՛ւ,
- Պոստ գառով, այլիհո՛ւ,
- Պոչատ հավով, այլիհո՛ւ,
- Տասիս տասի ծակված թավով, այլիհո՛ւ :

Աղջկա կողմից բացականչում են.

- Պա՛հ, պահ, պահ, պահ, պոստ գառո՛ւ վ, պոչատ հավո՛ւ վ... դատարկ ձեռով ո՞ւր եք եկել:
- Գիտեն՝ դուրսը դրած աղջիկ ունենք:

Աղջկա մայրը գովում է իր աղջկան.

- Էսպես աղջիկ ո՞ւ վ ունի,
 Շորերով շապիկ ունի,
 Մարգրտով կոշիկ ունի,
 Մեյդանը հարսնիք ունի:

Տղայի մայրն է գովում իր տղային.

- Տղա ունիմ, բեղերով,
 Հարս կբերե քողերով,
 Կանաչ վառած մոմերով,
 Մերը կելնի խունկերով,
 Հերը կելնի փնջերով.
 Հանդի լալա իմ տղեն,

Աչքը խումար իմ տղեն,
Բոյը չինար իմ տղեն:

Ծվլիկի (հարսիկի) տիկնիկով երեխան.

- Կլորիկ ու թմբիկ եմ,
Պստլիկ ու ճստլիկ եմ,
Քիթս պուճուր – պուճուրիկ է,
Աչուկներս սևուլիկ են,
Կա՞ ինձ նման սիրունիկը:

Բոլորը միասին՝
- Չկա՛, չկա՛, չկա՛:

Ճլվլիկի (փեսայի) մայրը.

- Ալ խնձորի իմ տղեն,
Կանաչ թզնի իմ տղեն,
Կարմիր նոնի իմ տղեն,
Բոյը չինար իմ տղեն:

Հարսի մայրը.

- Աղջիկ ունիմ օղերով,
Հարս պիտ անիմ քողերով,
Աղջիկ ունիմ հարսնացու,
Կտրիճ կուզիմ փեսացու:
Ո՞րին տամ, ո՞րին չտամ:

Փեսայի կողմի խնամիները.

- Մեր ճրվլիկին տուր:

Հարսի մայրը.

- Տա՛մ, թե՛ չտամ:

Փեսայի կողմի խնամհները.

- Տո՛ր, տո՛ր, լավ տղա է:

Կողքից մեկն ասում է.

- Սպասե՛ք, բա չիմանա՞նք՝ հարսն ում է ուզում:

Երգում են «Վեր, հա վեր, վեր» երգը

Վեր, հա վեր-վեր, վերիկ է,
Վերն օր ասես՝ էնիկ է,
Վեր, հա վեր-վեր, վերիկ է,
Վերն օր հավնիս՝ էնիկ է:

Աչքեր ունես՝ նրռան հատ,
Վեր, հա վեր-վեր, վերիկ է,
Կապտածաղիկ կըտավհատ,
Վերն, օր ասես էնիկ է,
Էրնեկ թե մերըդ բերեր,
Վեր, հա վեր-վեր, վերիկ է,
Քեզ պես աղջիկ քանիմ հատ,
Վերն օր հավնիս՝ էնիկ է:

Հարսի մայրը.

- Լավ, ում որ կուզի, նրան կտամ:

Հարսիկի տիկնիկը ձեռքին աղջիկը գնում կանգնում է փեսայի տիկնիկը բռնած տղայի կողքին:

Միասին երգում են «Պսակ, պսակ», «Այ ֆռոկա» երգերը

Պսակ-պսակ, տիկնի պսակ.

Փեսեն էկավ՝ լիքը քսակ –
Տիրնանինե, տիրնանինե,
Զուռնի ձենը գեղով մին է...

Բոյը՝ չինար, մեջքին՝ քամար,
Աչքերը՝ ծով, ունքը՝ կամար –
Տիրնանինե, տիրնանինե,
Զուռնի ձենը գեղով մին է...

Այ ֆոռկա

Այ ֆոռկա, ֆոռկա, ֆոռկա,
Էսօր մեր տուն հարսնիս կա,
Էսօր մեր տուն հարսնիս կա,
Կոլոտ փեսին բեղ չկա:

Այ ֆոռկա, ֆոռկա, ֆոռկա,
Էսօր մեր տուն հարսնիս կա,
Թավեն ծակ է, եղ չկա,
Փեսեն էկավ՝ տեղ չկա:

Այ ֆոռկա, ֆոռկա, ֆոռկա,
Էսօր մեր տուն հարսնիս կա:

Աղջիկները շրջապատում են Ծըլվըլիկի տիկնիկին (փնջատուն), մի կողմ են տանում ու գովում.

Աղջկե՛ք, պար բռնեցեք,
Ծըլվըլի երես գովեցեք:
Ա՛յ երես, շարմաղ երես,
Դու մեզ չթողնես սևերես:

Աղջկե՛ք, պար բռնեցեք,

Ծըլվըլի աչեր գովեցեք:
Ա՛յ աչեր, սիրուն աչեր,
Արևի պես փայլուն աչեր:

Տղաների խումբը, որը շրջապատել է տղայի տիկնիկին, գովում է.

Ջա՛ն, տղե՛ք, պար բռնեցեք,
Ճըլվըլի կոներ գովեցեք:
Ա՛յ կոներ, ուժեղ կոներ,
Դուք կշարժեք մեծ-մեծ լեռներ:

Ջա՛ն, տղե՛ք, պար բռնեցեք,
Ճըլվըլի հասակ գովեցեք:
Ա՛յ հասակ, բարձր հասակ,
Քեզ կվայելե դափնեպսակ:

Տղաները միանում են աղջիկներին ու միասին երգում.

Աղջի, ինչ լավ նազ ունիս,
Ծըլվըլին գովելու համար ենք եկել,
Չորեք դիմաց մազ ունիս,
Ծըլվըլին տանելու համար ենք եկել:

Խունջիկ-մունջիկ մի անի,
Ծըլվըլին գովելու համար ենք եկել,
Մեր տուն գալու կամ ունիս,
Ծըլվըլին տանելու համար ենք եկել:

Ծըլվըլին գովելու համար ենք եկել,
Ծըլվըլին տանելու համար ենք եկել:

Մասնակիցներից մեկը երգում է «Ծառս ծաղկեցավ», «Եկեք, տեսեք, ծառն է ծաղկեր» երգերը

Ծառու ծաղկեցավ, ծաղկեցավ, ծառ կայնեցավ,
Կանաչ ու կարմիր՝ մեր թագավորն էր:

Ծաղիկ բացվեցավ, բացվեցավ, վառ ծաղկեցավ,
Անթառամ ծաղիկ՝ մեր թագուհին էր:

1. Եկեք, տեսեք, ծառն է ծաղկեր,
Եկեք, տեսեք, ծառն է ծաղկեր,
Ծաղիկն ու արևն են վրրան,
Արևն ու ծաղիկն են վրրան:

2. Երբ նռնենուն ծառն, որ ծաղկի,
Երբ նռնենուն ծառն, որ ծաղկի,
Արևդ անոր նըման ծաղկի,
Ծաղիկդ անոր նըման ծաղկի:

Բոլորը միասին. - Հարսը փեսին հալալ է:

Գալիս է տերտերը

Պսակ, պսակ, տիկնի պսակ, արջի քուլու, դեղին դմակ,
Կուժն ու կուլեն գլխիդ կոտրեմ, տեր ես, թե՛ չէ:

Փեսան

– Տե՛ր եմ:

Բոլորը միասին բացականչում են.

– Տե՛ր է՛:

Տերտերը

Պսակ, պսակ, տիկնի պսակ, արջի քուլու, դեղին դմակ,

Կուժն ու կուլեն գլխիդ կոտրեմ, հնազանդ ես, թե՛ չէ:

Հարսը

– Հնազանդ եմ:

Բոլորը միասին բացականչում են.

– Հնազանդ է՛:

Միասին երգում են «Ծառ ծաղկեցավ» երգը:

Սուրբ Կարապետա օրհնութենով, օրհնութենով
Ծառս ի ծաղկեցավ, ծառս ի ծաղկեցավ,
Ծառ ծաղկեցավ, ճյուղ բազմեցավ՝
Կանաչ ու կարմիր:

Միասին երգում են.

Ադեն մաճուն մերել է,
Փեսի փայր պահել է,
Անտեր մնա չալ կատուն,
Կերավ փեսի փայ մաճուն:

Թավեն ծակ է, եղ չկա,
Փեսեն էկավ, տեղ չկա,
Փեսին շատ երես միք տա,
Փեսին էյթիբար չկա:

Բարեմաղթանքներ, որոնք հղում են մեծերը, փոքրերը

✓ Ձեր տուն մտնի հազար բարի,
Հաճար, ցորեն, կորեկ, գարի,
Լիքը հորեր շատ ունենաք,
Կարմիր օրեր շատ ունենաք,

Կարմիր օրով, կարմիր շորով,
Ուրախ կենաք՝ լիքը տնով:

- ✓ Կարասն ձեր լցվի գինով,
Եվ տունը ձեր՝ շեն բարիքով:
- ✓ Տաշտներդ լի հաց լինի,
Դրոներդ միշտ բաց լինի:

Պարերգ – Հաց կթխեմ գարի ա

1. Հաց կթխեմ, գարի ա,
Երի, երի, երվա, օ՛յ, օ՛յ,
Էս ինչ ուրախ տարի ա,
Շեկո ջան, երվա, օ՛յ, օ՛յ:
2. Ծով ա դառե մեր դաշտը,
Երի, երի, երվա, օ՛յ, օ՛յ,
Լիքը հաց ա մեր տաշտը,
Շեկո ջան, երվա, օ՛յ, օ՛յ:
3. Հաց եմ թխել մշակին,
Երի, երի, երվա, օ՛յ, օ՛յ,
Հոտ քաշել մանիշակին,
Շեկո ջան, երվա, օ՛յ, օ՛յ:
4. Հաց կթխեմ, գարի ա,
Երի, երի, երվա, օ՛յ, օ՛յ,
Կաքավները մավի ա,
Շեկո ջան, երվա, օ՛յ, օ՛յ:

Բարեմաղթանքներ՝

- ✓ Ծլեք, ծաղկեք, գորանաք:
- ✓ Օրհնվեք, ձեր օջախը շեն մնա, ձեր մինը հազար դառնա:
- ✓ Ոտքերդ քարին չդիպչի, երկար արև ձեզ:
- ✓ Ծաղկեք, ծլեք, ծիր-ծիրանի դառնաք:

Բարեմատթանքներ

Օրհնվեք, ձեր օջախը շեն մնա, ձեր մինը հազար դառնա:

Շեն մնաք, ծլեք, ծաղկեք, գորանաք:

Տաշտներդ լի հաց լինի,

Դրոներդ միշտ բաց լինի:

Օրհնյալ լինեք, յոթը որդով սեղան նստեք:

Մի բարձի ծերանաք, մուրազներիդ հասնեք:

Հիվանդություն թող չլնի, ապրեք շատ ու շատ տարի:

Ոտքերդ քարին չդիպչի, երկար արև ձեզ:

Չոլը գնաք՝ կանաչ դառնա:

Աստծո աջը ձեր գլխից անպակաս լինի:

Ջրի նման երկար կյանք ունենաք, ուրախ օրով ծերանաք:

Օրհնյալ է Աստծո օրհնանքը, Աստծո խաչը միշտ ձեր վրա լինի:

Բախտավոր ապրեք, ձեր տան ծուխը չկտրվի:

Երկար արև լինեք, մազերդ չծովի:

Մն օր չտեսնեք, հող ցանեք, ոսկի հնձեք:

Օրհնվի ձեր յոթը պորտը:

Ծաղկեք, ծլեք, ծիր-ծիրանի դառնաք:

////////////////////////////////////

Իմ աղջկա աչքերը

Նմանի ժամի խաչերը,

Իմ աղջկա բերնարը

Նմանի ժամի խորնակը:

Քանց բարունակ էլնես ճղով,
Քանց բարդի ծառ էրկեն բաժով,
Բաժրդ կանանչ, կանանչ – մանանչ:

Սառն աղբրի շվաք է,
Մութ գիշերվա ճրագ է,
Տերնդեզի կրակ է,
Ծառի ծերի վարդ է,
Ծառի ծերի ճուղեն է,
Մեղրատանձի ճյուղեն է: